

ÎNCHEIERE

14 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Ala Cobăneanu
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea Comercială „Internix-Tur” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” împotriva Societății Comerciale „Internix-Tur” Societate cu Răspundere Limitată, intervenient accesoriu Andrei Șveț privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare și dobânzii de întârziere,

împotriva deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 august 2017 Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva S.C. „Internix-Tur” S.R.L., intervenient accesoriu Andrei Șveț privind încasarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la 23 iulie 2016 în mun. Chișinău s-a produs accidentul rutier în rezultatul căruia autovehiculul de model „Chevrolet Aveo”, n/î XXXX, condus de Andrei Șveț a tamponat autovehiculul de model „Mazda 6”, n/î XXXX, condus de Adrian Frunză. Posesor legal al autovehiculului de model „Chevrolet Aveo”, n/î XXXX era S.C. „Internix-Tur” S.R.L.

Conform procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 XXXX din 23 iulie 2016, vinovat de comiterea accidentului rutier a fost recunoscut Andrei Șveț. Ulterior s-a constatat că la momentul producerii accidentului rutier, S.C. „Internix-Tur” S.R.L. în calitate de posesor al autovehiculului de model „Chevrolet Aveo”, n/î XXXX nu a respectat dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2016 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, și anume nu deținea poliță de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto internă.

La 01 august 2016 Adrian Frunză a adresat cerere către Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, solicitând acordarea

despăgubirilor ce i se cuvin conform prevederile legale în vigoare, ca urmare a prejudiciului suferit în accidentul de circulație produs la 23 iulie 2016.

În legătură cu faptul că anume S.C. „Internix-Tur” S.R.L. nu a respectat dispozițiile art. 4 alin. (1) din Legea nr.414-XVI din 22 decembrie 2016, la 13 octombrie 2016 Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în temeiul art. 33 alin. (3) al Legii sus-menționate și în baza ordinului nr. OVS 316/16 din 10 octombrie 2016, a achitat lui Adrian Frunză din mijloacele Fondului de Protecție a Victimelor străzii despăgubirea de asigurare pentru daunele cauzate autovehiculului de model „Mazda 6”, n/î XXXX, în sumă totală de 14 959,58 de lei.

La 22 octombrie 2016 în adresa S.C. „Internix-Tur” S.R.L. a fost expediată pretenția nr.02-2621/16, recepționată la 22 noiembrie 2016, prin care i s-a comunicat despre necesitatea stingerii datoriei existente față de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”, formată în rezultatul achitării despăgubirii acordate lui Adrian Frunză în mărime de 14 959,58 de lei. Deoarece pretenția a rămas fără răspuns, s-au adresat cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Pentru neexecutarea în termen a obligației de plată ca urmare a somației expediate în adresa S.C. „Internix-Tur” S.R.L., în corespundere cu prevederile art. 618 și art. 619 alin. (2) Cod civil, pârta urmează să achite și dobânda de întârziere calculată în mărime de 1468,62 de lei, începând cu 29 noiembrie 2016, data scadentă până la 16 iunie 2017.

Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” a solicitat încasarea din contul S.C. „Internix-Tur” S.R.L. despăgubirea de asigurare în mărime 14 959,58 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 1468,08 de lei, cheltuieli de judecată compuse din taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 492,83 de lei, cât și asistența juridică în mărime de 2500 de lei.

Prin hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule”.

S-a dispus încasarea din contul S.C. „Internix-Tur” S.R.L. în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în ordine de regres a despăgubirii de asigurare în sumă de 14 959,58 de lei, dobânzii de întârziere în sumă de 1468,08 de lei, taxa de stat achitată la depunerea acțiunii în sumă de 492,83 de lei, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2500 de lei și cheltuielile de executare în sumă de 780 de lei.

Pentru a decide astfel, prima instanță a constatat că la momentul producerii accidentului rutier – 23 iulie 2016, mijlocul de transport „Chevrolet Aveo”, n/î XXXX, condus de Andrei Șveț, era în proprietatea S.C. „Internix-Tur” S.R.L., iar ultima nu deținea poliță de asigurare pentru automobilul al cărui proprietar era la momentul comiterii accidentului rutier.

Prin urmare, instanța a considerat că persoana juridică S.C. „Internix-Tur” S.R.L., care era posesorul legal al mijlocului de transport „Chevrolet Aveo”, n/î XXXX, era obligată în baza art. 4 alin. (1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule, să se asigure pentru cazuri de răspundere civilă auto.

Debitorul în cadrul obligației de reparare a prejudiciului cauzat de un izvor de pericol sporit este posesorul izvorului, adică S.C. „Internix-Tur” S.R.L.

Instanța nu a stabilit că izvorul de pericol sporit a ieșit din posesiunea S.C. „Internix-Tur” S.R.L. ca urmare a acțiunilor ilicite ale lui Andrei Șveț. Or, din foaia de parcurs pentru autoturisme pentru perioada 21 ianuarie 2016 eliberată de S.C. „Internix-Tur” S.R.L., rezultă cert că Andrei Șveț a activat în cadrul companiei în calitate de șofer pe unitatea de transport „Chevrolet Aveo”, n/î XXXX.

Prin urmare, instanța a ajuns la concluzia că din contul S.C. „Internix-Tur” S.R.L. în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” urmează să fie încasată despăgubirea de asigurare în sumă de 14 959,58 de lei.

Totodată, așa cum S.C. „Internix-Tur” S.R.L. nu a achitat în termen de 7 zile de la data recepționării pretenției, suma despăgubirii solicitate de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” în mărime de 14 959,58 de lei, instanța a concluzionat că S.C. „Internix-Tur” S.R.L. urmează să achite și dobânda de întârziere în mărime de 1468,08 de lei pentru perioada 29 noiembrie 2016 – 16 iunie 2017.

Prin încheierea din 11 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererile cu privire la scutirea de la plata taxei de stat depusă de apelantul Andrei Șveț și de către reprezentantul apelantului S.C. „Internix-Tur” S.R.L., directorul Liliana Ivanenco, ca fiind neîntemeiate.

Nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de apelanții Andrei Șveț și S.C. „Internix-Tur” S.R.L., comunicându-se acestora că necesită să prezinte apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat, cu acordarea unui termen de 10 zile din momentul primirii copieii de pe încheierea în cauză pentru înlăturarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 17 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de către apelantul Andrei Șveț, împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 11 iulie 2018, pe motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Prin decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de reprezentantul apelantului S.C. „Internix-Tur” S.R.L., directorul Liliana Ivanenco, și s-a menținut hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

La 27 mai 2019 S.C. „Internix-Tur” S.R.L., reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnîi a declarat recurs, solicitând casarea deciziei din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 11 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de Asociația Profesională „Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule” ca fiind neîntemeiată.

În susținerea recursului a invocat că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material și de drept procedural, nu a aplicat legea care trebuia aplicată, a interpretat eronat legea materială, concluziile instanței expuse sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Astfel decizia este pasibilă de a fi casată.

A menționat că instanța de fond a motivat hotărârea prin prisma prevederilor art. 35 lit. a) și art. 36 din Regulamentul privind fondul de protecție a victimelor străzii, art. 20 alin. (5), art. 33 alin. (3) și (8) din Legea nr.414 din 22.12.2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de

autovehicule. Prin urmare, instanța a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată, or automobilul de model „Chevrolet Aveo”, sub conducerea lui Andrei Șveț a fost asigurat. La 20 ianuarie 2016 cu CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA a fost încheiat contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule nr.RCAI-002030990, iar la data comiterii accidentului rutier de către șofer a fost prezentată respectiva poliță de asigurare a transportului. Conform certificatului de înmatriculare nr. XXXX, la 20 ianuarie 2016 S.C. „Internix-Tur” S.R.L. a devenit proprietara automobilului de model „Chevrolet Aveo”, n/î XXXX. Automobilul a fost procurat de la persoana juridică SA „Leasing Grup” și nu de la Andrei Șveț, persoana fizică, cum se menționează în hotărârea instanței. Astfel nu sunt valabile trimiterile instanței la prevederile art. 7 și 8 alin. (2/3) din Legea nr.414 din 22.12.2006, referitor la cazurile când autovehiculul nu se consideră asigurat.

A invocat că asigurătorului i-au fost achitate toate plățile solicitate, i-au fost prezentate toate actele necesare pentru perfectarea contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, urmând să fie eliberată polița de asigurare valabilă. Nerespectarea de către asigurători și intermediarii în asigurări a prevederilor legale se sancționează în conformitate cu art. 54 din Legea nr.407-XVI din 21 decembrie 2006 cu privire la asigurări și nu constituie pentru asigurător temei de refuz în soluționarea cererilor de despăgubire în baza contractelor de asigurare perfectate în afara Sistemului automatizat de stat RCA.

A specificat că la aprecierea sumei pagubei materiale părțile nu au fost chemate, la fel nu au fost informare despre dispoziția CA „Donaris Vienna Insurance Group” SA din 28 iunie 2016, privind refuzul de a recunoaște evenimentul produs drept caz asigurat. Astfel părțile au fost lipsite de posibilitatea de a contesta acest act nejustificat, fiind încălcată procedura stabilită.

A susținut că instanța de fond ilegal a încasat cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2500 de lei, or această sumă nu are nici o atribuție cu cazul dat, contractul de asistență juridică fiind încheiat cu 8 luni înainte de producerea accidentului. Avocatul stagiar efectiv a participat doar în cadrul a 2 ședințe, suma încasată de 2500 de lei nefiind o sumă rezonabilă și necesară.

A menționat că concluzia instanței de apel contravine actelor prezentate în ședința de apel, care în mod expres denotă că concluzia instanțelor inferioare nu corespunde circumstanțelor cauzei și greșit s-au aplicat prevederile legale.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 26 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință părților la proces la 29 martie 2019 (f.d. 208).

Prin urmare, recursul declarat de S.C. „Internix-Tur” S.R.L., reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnîi la 27 mai 2019, se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea

recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

La 21 iunie 2019, în adresa intimațiilor a fost expediată copia recursului declarat de S.C. „Internix-Tur” S.R.L., reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnîi, cu înștiințarea de a depune referință la recurs, însă referință nu a fost depusă.

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.C. „Internix-Tur” S.R.L., reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnîi, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de S.C. „Internix-Tur” S.R.L., reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnîi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța ierarhic inferioară și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de S.C. „Internix-Tur” S.R.L., reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnîi.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea Comercială „Internix-Tur” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Andrei Zadorojnîi. Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh